

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 231  
van **STEVE VANDENBERGHE**  
datum: 19 januari 2017

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

---

*Directeurs basisonderwijs - Opleidingen*

Verskillende landen zien een opleiding tot directeur als voorwaarde voor het opnemen van de functie. In Vlaanderen zijn dergelijke opleidingen facultatief, nochtans pleiten verschillende onderzoekers voor een bijkomende kwalificatie gericht op de functie van een schooldirecteur. Volgens hen is een pedagogische bekwaamheid en een diploma hoger onderwijs onvoldoende als voorbereiding op de uitdagende en complexe opdracht van een schooldirecteur.

Het Departement Onderwijs en Vorming stelt echter wel middelen ter beschikking opdat directies zich kunnen professionaliseren. Enerzijds zijn er de nascholingsmiddelen voor scholen en anderzijds de middelen via het vormingsfonds directies die sinds 2008 ter beschikking worden gesteld aan de pedagogische begeleidingsdiensten voor de vorming van directeurs.

In een onderzoek naar het welbevinden en functioneren van directeurs basisonderwijs door Devos et al. (2005) werden de bekommernissen bij directeurs in het basisonderwijs onderverdeeld in vier groepen: omgaan met tijd, regelgeving & administratie, omgaan met mensen, omgaat met leidinggeven en omgaan met veranderende identiteit.

1. Kan de minister een overzicht geven, over de verschillende netten heen, van de huidige situatie/regelgeving voor een opleiding directeurs basisonderwijs?
2. Heeft de minister zicht op de inhoud van elk van die opleidingen? Hoe lang duren de opleidingen, hoeveel uren?
3. Is het mogelijk een overzicht te geven, over de verschillende netten heen, van het aantal directeurs dat zich in de schooljaren 2010-2011 tot op heden heeft ingeschreven voor deze opleidingen en het aantal dat de opleidingen heeft afgerond?
4. Is er op heden een in trajectopvolging voorzien voor de directeurs die deze opleiding hebben afgerond? Wordt hen bijvoorbeeld na 1 jaar of X-aantal jaren om feedback gevraagd?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 231 van 19 januari 2017

van **STEVE VANDENBERGHE**

---

1. Voor deze vraag verwijs ik naar het antwoord op SV nr. 130 van Ann Brusseel van 22 november 2016.

Voor een aanstelling van directeur – en ook voor andere selectie- en bevorderingsambten – is in de regelgeving opgenomen dat een personeelslid moet beschikken over de bekwaamheden die voor het ambt in kwestie vereist zijn.

In het gemeenschapsonderwijs moet een personeelslid een attest behalen dat wordt uitgereikt na het succesvol doorlopen van een opleiding die wordt georganiseerd onder de verantwoordelijkheid van de raad van het gemeenschapsonderwijs. Meer informatie over deze opleiding vindt u hier: <http://pro.g-o.be/nascholing-en-opleiding/opleidingen-voor-selectie-en-bevorderingsambten>

Verder behoort de opleiding tot directeur tot de bevoegdheid van de onderwijsverstrekkers.

Er bestaan uiteraard diverse vormen van opleidingen voor directeur, veelal georganiseerd door of onder de verantwoordelijkheid van een onderwijskoepel, veelal in samenwerking met hun pedagogische begeleidingsdienst. Deze opleidingen zijn meestal opgevat als in service-opleidingen. Een schoolbestuur kan er zelf voor kiezen of ze het personeelslid dat ze als directeur aanstelt, dergelijke opleiding laten volgen.

Meer informatie over deze opleidingen vindt u hier:

- Katholiek Onderwijs Vlaanderen: <http://katholiekonderwijs.vlaanderen/profs> en <http://cva.ua.ac.be/main.aspx?c=CVA20122013&n=51023>
- OVSG: <http://www.ovsg.be/nascholing/opleiding-kandidaat-directies>
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen: <http://www.pov.be/site/index.php/opleiding-training/aspirant-leidinggevend>

Daarnaast organiseren instellingen voor hoger onderwijs ook breder georiënteerde opleidingen met een focus op leidinggeven, die dus ook verder reiken dan het aanbieden van een opleiding aan directeurs.

Een voorbeeld hiervan is het postgraduaat Schoolmanagement dat wordt georganiseerd door de hogeschool Odisee.

We kennen ook de opleidingen aan een hoger instituut voor Opvoedkunde (HIVO), maar ook deze richten zich niet specifiek op directeurs.

We kennen ook nog de Ba-na-ba Schoolontwikkeling. Deze opleiding wordt ingericht door 4 hogescholen en richt zich tot deelnemers met een lerarendiploma (zowel van de geïntegreerde als van de specifieke lerarenopleiding) die al enige ervaring hebben in het onderwijs. Deze opleiding richt zich dus ook niet specifiek op directeurs.

2. De overheid is niet betrokken bij de organisatie van dergelijke opleidingen. Het criterium 'Opleiding tot directeur' maakt immers geen deel uit van de aanstellingsvoorwaarden tot directeur. Bijgevolg rapporteren opleidingsinstellingen niet over dergelijke gegevens aan de overheid en kunnen we hierover geen uitspraken doen.

3-4. Vermits we als overheid een opleiding tot directeur niet als aanstellingsvoorwaarde opleggen en ook niet betrokken zijn bij de organisatie van dergelijke opleidingen, beschikken we niet over gegevens van het aantal deelnemers (cf. vraag 2). Gegevens over trajectopvolging zijn voorhanden bij de opleidingsinstellingen zelf vermits dit deel (kan) uitmaken van het proces van kwaliteitsbewaking.